

21902 - Şer'î virdlerin (duâ ve zikirlerin) ölçüleri

Soru

Örneğin Tac Viridi (zikri), Lâhî Viridi ve Tunâcînâ Viridi gibi virdler (zikirler) bid'atlardan sayılır mı?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Zikrettiğiniz bu virdler (zikirler) konusunda hiçbir bilgimiz yoktur. Fakat biz, virdler (zikirler) konusunda meşrû ve bid'at olanları birbirinden ayırt etmenize yardımcı olacak bazı ölçüleri verebiliriz:

Birincisi:

Virdlerin en fazîletlisi; lafızları (sözleri) Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den nakledilmiş olan virdlerdir. Çünkü Allah Teâlâ, Peygamberi -sallallahu aleyhi ve sellem- için virdlerin en kâmilî ve en fazîletlisinden başkasını seçmez. Aynı şekilde Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- de ümmeti için virdlerin en kâmilî ve en fazîletlisinden başkasını seçmez.

İkincisi:

Bir insan, dînî bakımdan bir sakınca içermediği sürece Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e dilediği şekilde salâтта bulunabilir. Ancak Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- hakkında aşırıya gitmek veya onunla tevessülde bulunmak veyahut da Allah Teâlâ'yı bırakıp da Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e yalvarıp yakarmak, dînî bakımdan sakıncalıdır.

Üçüncüsü:

Sahih bir delil ile sâbit olmadıkça bir kimsenin, zikir için belirli bir vakit veya belirli bir sayı veyahut da belirli bir şekil tayin etme hakkı yoktur. Çünkü Allah Teâlâ'nın, Kitabı Kur'an-ı Kerim'de veya

elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in diliyle meşrû kıldığından başka bir şekilde Allah Teâlâ'ya ibâdet edilemez. Bir ibâdetin, esâs (temel), keyfiyet (nasıllık), vakit ve miktar (sayı) konusunda meşrû olması gerekir. Her kim, kendisine bir virdi (zikiri) seçer ve lafzı, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den sâbit olmayan bu vird için belirli bir sayı belirlememişse veya bu virdi belirli bir vakitte yapmaya devam etmişse, hiç şüphe yok ki bu kimse, bid'ata düşmüştür.

İslâm âlimleri, aslının meşrû olmasından dolayı bu bid'ata: "İzâfî (Eklenmiş) Bid'at" adını vermektedirler. (Çünkü zikrin aslı, meşrûdur). Fakat zikrin, keyfiyetinin (nasıllığının) icat edilmiş olması veya miktarı ve zamanın belirli olması yönünden bid'at sayılmıştır.

Bilmelisin ki her türlü iyilik, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelene ittibâ etmektedir. Kendi yanından duâ ve zikirler icat edenlerin durumunu araştırıp gözden geçiren birisi, bu kimselerin genel olarak, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den sâbit olan sabah ve akşam zikirlerini yapmakta ihmalkâr ve kusurlu olduklarını görecektir. İşte bu, ilk müslümanların söyledikleri: "Bir insan, bir bid'at icat ederken, mutlaka onun gibi bir sünneti terk eder" sözünü pekiştirmektedir.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.